

Workshop kwaliteitszorggeletterdheid

Myrte Legemaate

SAMEN
VERANDERING
CREËREN.NL

ADVISERING IN HET ONDERWIJS
• KWALITEITSCULTUUR • EIGENAARSCHAP
• LEREND VERANDEREN

Wie ben ik?

Myrte Legemaate

- Docent/lerarenopleider
- Kwaliteitsadviseur
- Onderwijskundig adviseur
- Organisatie adviseur
- Promovendus kwaliteitscultuur

Inhoud

- 0:00 Voorstelling en doelen workshop
- 0:05 Kwaliteitscultuur en kwaliteitszorggeletterdheid
- 0:15 Aan de slag I: individueel + duo's.
- 0:30 Uitwisseling
- 0:40 Aan de slag II: collectief.
- 0:60 Uitwisseling + afronding
- 0:75 Einde

Kwaliteitscultuur

Definitie kwaliteitscultuur

Kwaliteitscultuur betreft **collectief ervaren eigenaarschap**

voor de kwaliteit in de context van de hele school

en zorgt voor **collectief verbeteren en verantwoorden** (*Legemaate et. Al., np;*

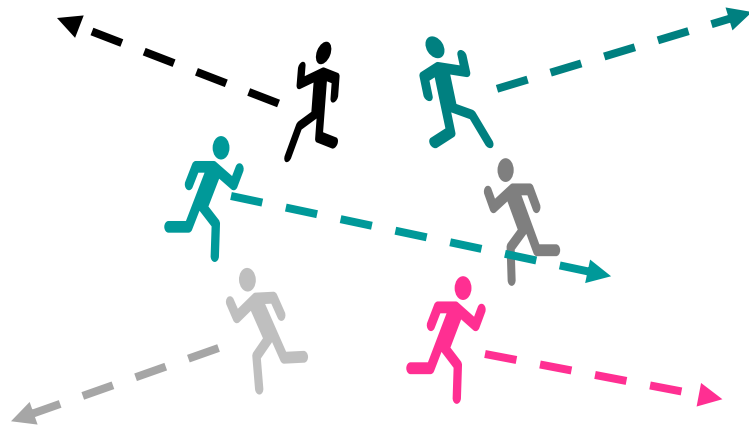
o.b.v. Legemaate et. Al, 2022).

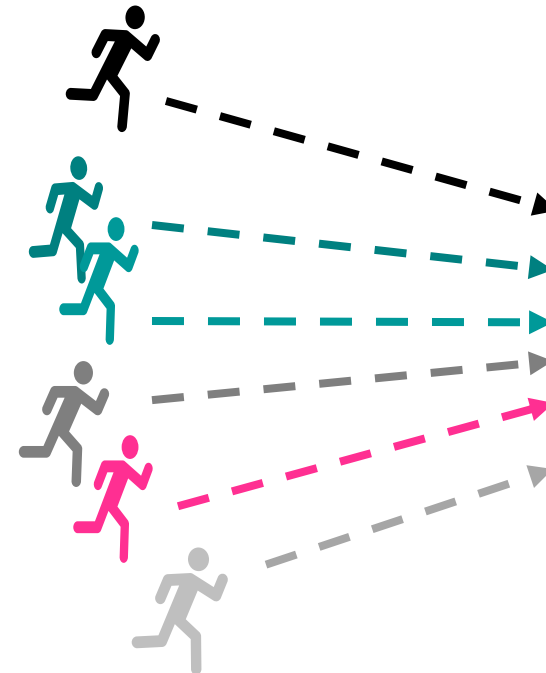
Wel/niet sprake van een kwaliteitscultuur: *Verbeteren*

Verbeteren vanuit...

...individueel eigenaarschap:

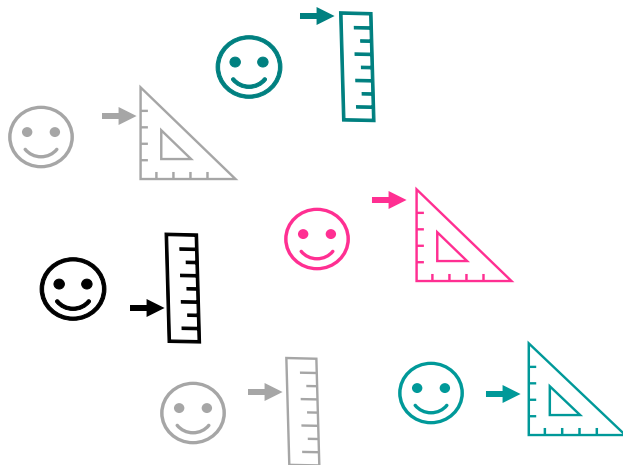
...collectief eigenaarschap:

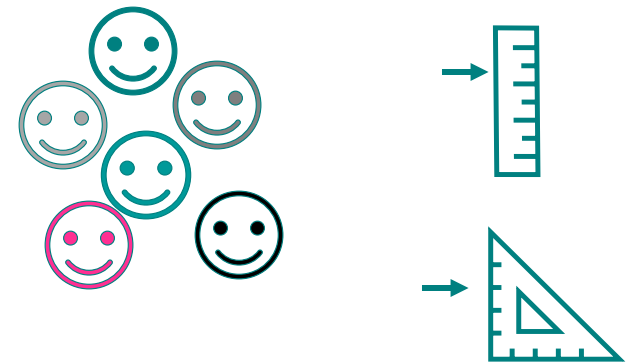
Wel/niet sprake van een kwaliteitscultuur: *Verantwoorden*

Verantwoorden vanuit...

...individueel eigenaarschap

...collectief eigenaarschap

Kwaliteitszorggeletterdheid

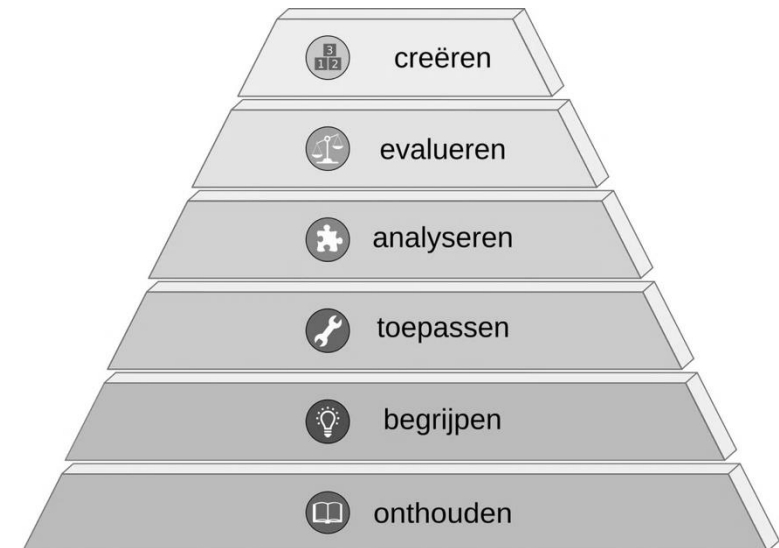
Komen tot collectief ervaren eigenaarschap voor kwaliteit

- A. Autonomie:** Heb ik/hebben wij er invloed op?
- B. Relatie:** Is dit voor mij/ons belangrijk?
- C. Competentie:** Ben ik/zijn wij in staat om eigenaarschap te pakken qua kennis, vaardigheden en attitudes?

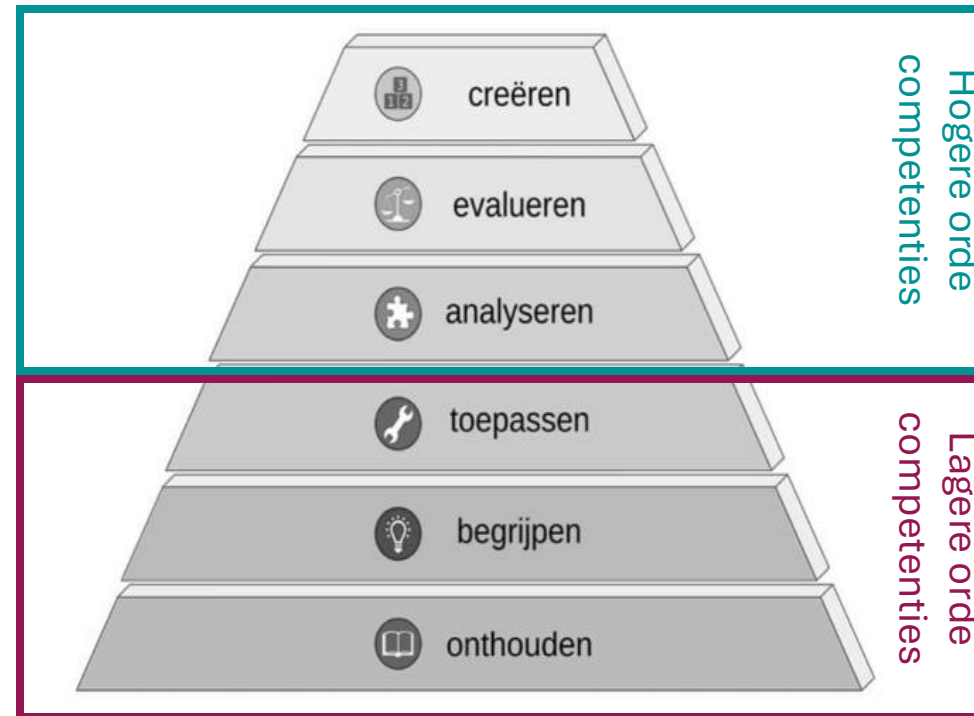
Kwaliteitszorggeletterdheid

Kwaliteitszorggeletterdheid (Ehlers, 2007)

- A. Weten en begrijpen
- B. Toepassen
- C. Analyseren in jullie context
- D. Creëren voor jullie context

Kwaliteitszorggeletterdheid

Afbeelding 1: taxonomie van Bloom (Krathwohl, 2002).

Kwaliteitszorggeletterdheid

Voorbeeld van kwaliteitszorggeletterdheid I

Thema	Weten en begrijpen	Toepassen	Analyseren in jullie context	Creëren in jullie context
<i>Kwaliteit van differentiëren door docenten (OP3)</i>	Kennis van de eisen en de kaders: 1. Wat er over differentiëren in het inspectie-kader staat (moeten). 2. Wat staat hierover in onze schoolvisie? (willen).	1. Standaard evaluatie instrument uitzetten. 2. Verzamelde gegevens analyseren met behulp van de norm.	1. Gegevens analyseren met behulp van de standaardnorm i.c.m. de norm voortkomend uit de visie van de school. 2. Samen met betrokken collega's gegevens duiden in de context.	1. O.b.v. bestaande instrumenten, de analyse van tekortkomingen i.r.t. de eigen visie ontwikkelen passend instrument.

Kwaliteitszorggeletterdheid

Voorbeeld van kwaliteitszorggeletterdheid II

Thema	Weten en begrijpen	Toepassen	Analyseren in jullie context	Creëren in jullie context
<i>Monitoren van de visie-realisatie van de school</i>	1. Wat de visie van de school is. 2. Weten waarom visierealisatie belangrijk is vanuit de veranderkunde en vanuit het inspectiekader.	1. Inzetten van standaard instrumenten om visie realisatie te monitoren.	1. Inzicht in sterke punten en aandachtspunten van huidige instrumentarium in de eigen context voor visie realisatie.	1. Ontwikkelen van een gesprekskader voor het monitoren van de visierealisatie.

Opdracht kwaliteitszorggeletterdheid

STAP 1: INDIVIDUEEL (5 min)

Vul het werkblad in n.a.v. een recente situatie in jouw school.

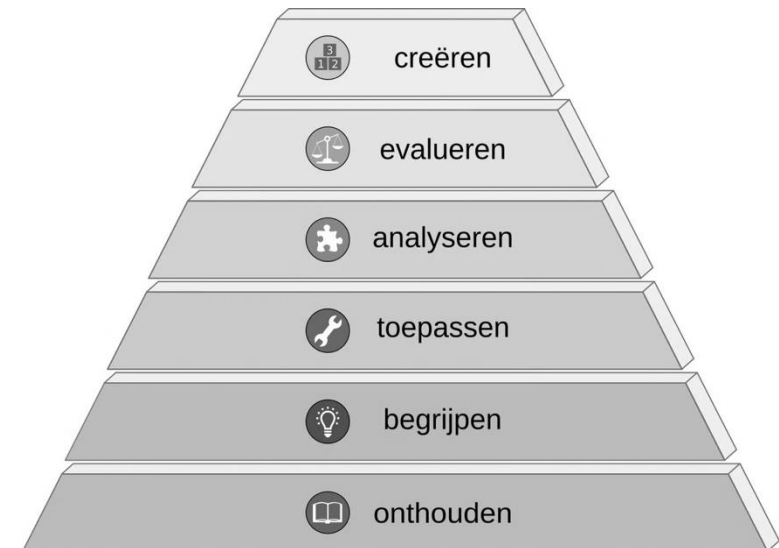
STAP 2: DUO's (10 min)

Bespreek met je buurman/vrouw je werkblad. Wat valt jullie op?

Aan de slag!

Nabespreking

Tot welke inzichten kwam je bij het invullen?

Welke kwaliteitszorggeletterdheid is nodig per rol in de school?

Opbrengsten workshop

Na afloop de opbrengsten en de PowerPoint ontvangen?

Ga naar **menti.com** en gebruik code **8637 7294**

Kwaliteitszorggeletterdheid

Welke kwaliteitszorggeletterdheid is nodig per rol in het VO?

- A. Docenten
- B. Teamleiders/afdelingsleiders
- C. Rectoren/schoolleiders
- D. Kwaliteitszorgcoördinatoren

Wat moet je weten?

Wat moet je kunnen toepassen?

Wat moet je kunnen analyseren in jouw context?

Wat moet je kunnen creëren in jouw context?

Kwaliteitszorggeletterdheid

Welke kwaliteitszorggeletterdheid is nodig per rol in het VO?

	menti.com
A. Docenten(teams)	4291 4056
B. Teamleiders/afdelingsleiders	1367 5057
C. Rectoren/schoolleiders	6502 9541
D. Kwaliteitszorgcoördinatoren	8674 0827

Hulpmiddelen kwaliteitszorggeletterdheid vergroten

Kwaliteitszorggeletterdheid: datadialoog

Wat viel jullie op bij de uitwerking van de competenties?

Tip: werkvorm datadialoog

Tool “De datadialoog”

Datadialoog Samen Opleiden Collectief eigenaarschap kwaliteitscultuur		
Rollen en data	Ik	Wij
check-in	Vanuit welke rol voer ik dit gesprek? Weet ik over welke data het gesprek gaat? Begrijp ik de data?	Hebben wij dezelfde data als uitgangspunt? Zijn wij ons bewust van elkaars rol? Zijn we ons bewust dat de data voor iedere rol iets een andere betekenis kan hebben?
Doelen en verwachtingen	Ik & Wij Op welke vraag willen wij op het einde van het gesprek antwoord hebben? (Noteer de vraag op een voor iedereen zichtbare plek) Kan ik me vinden in deze vraag?	

Stimuleren van reflectie: Reflectiekaarten

Professionalisering en professionele ontwikkeling

Reflectiekaart

Voorwaarden voor effectieve professionalisering en professionele ontwikkeling

"inhoudsgericht"

Is gericht op lesstrategieën die verband houden met een specifiek curriculum ondersteunt het leren van leerkrachten binnen de klascontexten (Darling-Hammond et al., 2017). Denk hierbij aan professionalisering voor docenten wiskunde op het gebied van wiskundige didactiek op een thema dat voor hen relevant is.

"actief leren"

Actief leren zorgt er voor dat docenten direct overgaan tot het toepassen en uitproberen van de nieuw geleerde onderwijsstrategieën. Daarmee ervaren we dezelfde manier van leren als bij onze leerlingen toepassen (Darling-Hammond et al., 2017). Het zorgt er voor dat we het geleerde eigen maken en het in onze eigen context, passend bij ons als persoon toe kunnen passen. Hierdoor wordt het betekenisvol.

"ondersteunen van samenwerking"

Creëert ruimte voor docenten om ideeën uit te wisselen en samen te werken in hun leerproces. Samenwerking tussen docenten creëert gemeenschappen die van positieve invloed kunnen zijn op de cultuur in de school (Darling-Hammond et al., 2017).

"sustained duration"

Biedt docenten voldoende tijd om te leren, te oefenen, nieuwe strategieën te implementeren en erover na te denken over op welke wijze ze die veranderingen in hun praktijk kunnen toepassen (Darling-Hammond et al., 2017).

"ruimte en middelen"

Om professionalisering ook daadwerkelijk te kunnen benutten in de dagelijkse praktijk (Darling-Hammond et al. (2017).

"feedback en reflectie"

Zorgt voor ruimte en momenten van reflectie, het ontvangen van feedback en de ruimte om dit toe te passen. Het helpt docenten om na te denken over wat zij doen en waarom zij zo handelen in de praktijk (Darling-Hammond et al. (2017).

"coaching en support van experts"

Coaching en deskundige ondersteuning die bijdragen aan het delen van expertise over vakinhoud en evidence-based praktijken. Net als bij onze studenten is het van belang dat dit aansluit op de individuele behoeften van leraren (Darling-Hammond et al., 2017)

"benutten van effectieve praktijken"

Het benutten van effectieve praktijken, modellen en theorieën bieden docenten een duidelijke visie over hoe best practices eruit zien (Darling-Hammond et al., 2017). Denk hierbij aan voorbeelden van woordrapporten bekijken, video-interviews, observatie bij elkaar etc.

In welke mate zijn bovenstaande voorwaarden voor effectieve professionalisering en professionele ontwikkeling aanwezig binnen de opleidingsschool?

Ontwikkeld door AOS Passie voor Leren | passievoorleren.eu

Professionalisering en professionele ontwikkeling

Reflectiekaart

Opleidingsschool: Om welke competenties vraagt dat?

Van stageschool...

Begeleiden	Thema	Coachen en opleiden
Persoonlijke leerdoelen van de student staan centraal.	Start ondersteuning	Persoonlijke doelen én het beoogde niveau van de stage zijn uitgangspunt.
Student voert vaste opdrachten van het instituut uit op de werkplek.	Leervragen en opleidingsdoelen	Opleiders (WPB, IO & SO) helpen de student met in kaart brengen van begeleidings- en leerbehoefte op basis van het beoogde niveau van de stage.
Door standaard opdrachten instituut worden unieke elementen op de werkplek niet structureel benut, hooguit per toeval.	Betekenisvolle leercontext	Opleiders hebben inzicht in leeractiviteiten op de locatie en helpen student passende activiteiten te kiezen.
Theorie wordt aangeboden op het instituut.	Theorie & praktijk	Theorie wordt in de praktijk ook gelinkt aan het handelen van de student.
Beoordeling vindt plaats door docent van het instituut die op lesbezoek komt bij de student.	Beoordeling	Beoordeling vindt plaats op de werkplek door "meerdere ogen". Bijvoorbeeld de werkplekbegeleider, IO, SO.

...naar opleidingsschool

Van begeleiden...

...naar coachen én opleiden

Ontwikkeld door AOS Passie voor Leren | passievoorleren.eu

Evaluatie en afronding

Evaluatie en afronding

1. Wat neem je mee naar huis?
2. Wat word je eerstvolgende stap?

Aan de slag!

Contactgegevens

Myrte Legemaate

E: info@samenveranderingcreeren.nl

W: www.samenveranderingcreeren.nl

T: 00 31 6 24 55 12 22

Bronnen

Ehlers, U.-D. (2007). Quality Literacy-Competencies for Quality Development in Education and e-Learning. *Educational Technology & Society*, 10, 96–108.
http://www.ifets.info/journals/10_2/9.pdf
<http://kanjiteacher.googlecode.com/svn-h/Non-Code/Papers/Learning/Alexander2007.pdf#page=101>

Krathwohl, D. R. (2002). A Revision of Bloom's Taxonomy: An Overview. *Theory Into Practice*, 41(4), 212–218.
https://doi.org/10.1207/s15430421tip4104_2